

RAPORT

O SYTUACJI

EKONOMICZNO – FINANSOWEJ

WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU

LECZNICTWA PSYCHIATRYCZNEGO

W OLSZTYNIE

za okres 1.01.2021 r. – 31.12.2021 r.

Olsztyn dn. 30 maja 2022 roku

SPIS TREŚCI RAPORTU

A. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	3
I. DANE IDENTYFIKUJĄCE PODMIOT.....	3
II. ODBIORCA RAPORTU I PODSTAWA PRAWNA JEGO SPORZĄDZENIA.....	4
III. INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI USŁUG MEDYCZNYCH W 2021 R	5
IV. INFORMACJA O WYKONANIU KONTRAKTU W 2021 R	7
B. ANALIZA FINANSOWA.....	8
I. ZMIANA I STRUKTURA POZYCJI BILANSOWYCH.....	8
II. ZMIANA STRUKTURY POZYCJI WYNIKOWYCH.....	10
III. WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE.....	13
C. PROGNOZA NA KOLEJNE LATA 2022-2024.....	13
I. PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA.....	13
II. ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ..	20
II.1. Niepewność w zakresie poziomu kontraktowania świadczeń przez NFZ.....	19
II.2. Wzrost kosztów prowadzonej działalności.....	19
II.3. Informacje o istotnych czynnikach ryzyka.....	20
IV. PODSUMOWANIE RAPORTU.....	21

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

I. DANE IDENTYFIKUJĄCE PODMIOT

Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie jest podmiotem leczniczym prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej – nr księgi rejestrowej: 000 000 015 301.

Zespół jest wpisany do KRS pod nr 000 000 22 06 w Sądzie Rejonowym w Olsztynie, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Zespół posiada osobowość prawną.

Dyrektorem Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie jest Pan Jan Cítko powołany Uchwałą nr 44/524/OS/III z dnia 13 lipca 2009 roku przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na czas nieokreślony.

Zespół prowadzi działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W strukturze WZLP funkcjonują dwa zakłady lecznicze:

1. Zespół Psychiatrycznej Opieki Stacjonarnej z następującymi komórkami działalności podstawowej:

1.1. Oddziały:

1) oddział I ogólnopsychiatryczny – 60 łózek,

2) oddział II ogólnopsychiatryczny – 60 łózek,

3) oddział III ogólnopsychiatryczny – 60 łózek,

4) oddział kliniczny ogólnopsychiatryczny IV – 40 łózek,

5) oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży – 32 łóżka,

6) oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (35 łózek)

z pododdziałem leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (10 łózek)
łącznie – 45 łózek,

7) oddział terapii uzależnienia od alkoholu - 42 łóżka z pododdziałem dziennym terapii uzależnienia od alkoholu - 12 miejsc.

1.2. Izba przyjęć.

2. Zespół Psychiatrycznej Opieki Ambulatoryjnej w skład którego wchodzi dwie jednostki

organizacyjne, tj. Medyczne Laboratorium Diagnostyczne oraz Zespół Psychiatrycznej Opieki AmbulATORYJNEJ w Olsztynie z następującymi komórkami działalności podstawowej:

- 1) oddział dzienny psychiatryczny z pododdziałem rehabilitacji psychiatrycznej (30 miejsc);
- 2) Poradnie specjalistyczne:
 - a) Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych,
 - b) Poradnia Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży;
- 3) Zespół Leczenia Środowiskowego;
- 4) Gabinet stomatologiczny;
- 5) Gabinet lekarza zakładowego;
- 6) Laboratorium analityki medycznej.

Zespół:

- posiada nr statystyczny w systemie REGON	-	000 295 484
- przeważający rodzaj działalności posiada symbol PKD	-	8610Z
- posiada nadany przez Urząd Skarbowy w Olsztynie nr NIP	-	739-29-55-788

II. ODBIORCA RAPORTU I PODSTAWA PRAWNA JEGO SPORZĄDZENIA

Raport sporządzono dla Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na podstawie art. 53a. ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 poz. 295, 567 z późn.zm.).

Raport, został przygotowywany na podstawie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2021 i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.

Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej, dokonano na podstawie wskaźników ekonomiczno-finansowych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI USŁUG MEDYCZNYCH W 2021 R.

Wskaźniki działalności oddziałów szpitalnych WZLP w 2021 r. (z uwzględnieniem ruchu między oddziałami)

Wskaźnik \ Oddział:	I	II	III	IV	VT (a)	VR (a)	VI	VIA	VIIT	VIITdz (a)	VIID	SZPITAL (b)
Liczba przyjętych	362	332	339	154	38	59	441	610	185	47	85	2 652
Liczba leczonych	473	426	413	328	45	65	460	630	312	53	91	3 296
Liczba zgonów	2	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	5
Śr. przyjęć w m-cu	30,2	27,7	28,3	12,8	3,2	4,9	36,8	50,8	15,4	3,9	7,1	221,0
% przyjęć do szpitala	13,7	12,5	12,8	5,8	1,4	2,2	16,6	23,0	7,0	1,8	3,2	100,0
Śr. dzienny stan chorych	51,7	44,5	42,2	23,7	5,1	9,9	29,6	18,0	22,1	5,3	3,0	234,8
Przelotowość	7,9	7,1	6,9	8,2	3,0	4,3	14,4	18,0	7,4	4,4	9,1	9,2
% wykorzystania miejsc	86,2	74,1	70,3	59,3	34,1	66,1	92,6	51,4	52,6	43,8	30,3	69,3
Śr. czas pobytu	39,9	38,1	37,3	26,4	41,5	55,6	23,5	10,4	25,9	36,2	12,2	27,4

(a) - licząc dni robocze i wolne od pracy

(b) - śr. dzienny stan chorych, przelotowość, % wykorzystania łóżek, śr. czas pobytu - BEZ oddziałów dziennych: VT, VR, VIITdz

W roku 2021 ogółem przyjęto do szpitala 2652 osób, tj. o 194 osób mniej niż w roku ubiegłym. Największy procent wykorzystania łóżek 92,6 %, odnotowano w oddziale VI.

W strukturach Szpitala działają poradnie zdrowia psychicznego, Zespół Leczenia Środowiskowego oraz gabinet stomatologiczny.

W Poradni dla dzieci i młodzieży w roku 2021 ogółem leczonych było 1263 osoby. Udzielono 3571 porad tj. o 681 porad mniej niż w roku 2020. Większość porad to porady lekarskie - 3103, porad psychologicznych - 468.

W Poradni dla dorosłych ogółem leczonych było 4002 pacjentów, w tym z zaburzeniami psychicznymi bez uzależnień 3920. Udzielono 17 184 porad, tj. o 867 więcej niż w 2020r. Najczęściej udzielano porad lekarskich (14457), psychologicznych porad udzielono 2331.

Zespół Leczenia Środowiskowego obejmuje opieką pacjentów dorosłych, w środowisku ich życia. Obszarem działania Zespołu jest miasto Olsztyn. Do ZLS mogą być przyjmowani chorzy powyżej 18r.ż. ze względными wskazaniami do hospitalizacji psychiatrycznej z wyjątkiem osób z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu i innych substancji. Pracownicy Zespołu Leczenia Środowiskowego w roku 2021 udzielili ogółem 2816 świadczeń zdrowotnych, tj. o 182 mniej niż w roku 2020.

Pacjenci WZLP mogą korzystać z opieki stomatologicznej w zakresie zapobiegania i leczenia chorób przyzębia, korekty protez stomatologii zachowawczej, endodoncji oraz profilaktyki stomatologicznej. Ogółem w roku 2021 wykonano 825 zabiegów stomatologicznych, w tym u pacjentów poniżej 18 roku życia 779, a powyżej 18 roku życia 779.

IV. INFORMACJA O WYKONANIU KONTRAKTU

Głównym źródłem przychodów Zespołu jest kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia (Dane wg stanu na 2 maja 2022 r)

Analiza wykonanych świadczeń medycznych na rzecz NFZ za styczeń-grudzień 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Kontrakt (zł)	Wykonanie (zł)	Wykonanie %	Niedowykonania	Nadwykonania
1	Oddziały ogólnopsychiatryczne	14 387 725	10 962 488	76,2%	- 3 425 238	
2	Oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	3 548 617	3 434 821	96,8%	- 113 795	
3	Dzienny oddział psychiatryczny	402 923	157 629	39,1%	- 245 294	
4	Pododdział rehabilitacji psychiatrycznej	448 180	332 798	74,3%	- 115 382	
5	Oddział detoksykacyjny alkoholowy	2 463 218	1 322 334	53,7%	- 1 140 884	
6	Oddział terapii uzależnień od alkoholu	2 249 100	1 172 175	52,1%	- 1 076 925	
7	Pododdział dzienny terapii uzależnień od alkoholu	269 155	161 017	59,8%	- 108 138	
8	Pododdział detoksykacyjny dla uzależnionych lekowo	404 454	249 061	61,6%	- 155 393	
9	Poradnia zdrowia psychicznego	1 118 722	1 110 397	99,3%	- 8 326	
10	Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	458 820	376 761	82,1%	- 82 059	
11	Zespół Leczenia Środowiskowego	448 298	439 460	98,0%	- 8 839	
12	Izba Przyjęć	957 753	957 753	100,0%	-	
13	Świadczenia ogólnostomatologiczne	107 780	35 263	32,7%	- 72 517	
					- 6 552 789	-

B. ANALIZA FINANSOWA

I. ZMIANA I STRUKTURA POZYCJI BILANSOWYCH

AKTYWA	Stan na			Struktura	Dynamika
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	2021	2021/2020
	kwota	kwota	kwota		
A. AKTYWA TRWAŁE	14 254 318,43	10 654 394,89	10 798 442,24	73,43%	133,79%
1. Wartości niematerialne i prawne	35 516,24	199 204,63	450 733,48	0,18%	17,83%
2. Rzeczowe aktywa trwałe	14 212 315,87	10 454 481,36	10 346 949,76	73,22%	135,94%
3. Należności długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
4. Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
5. Długoter. rozliczenia międzyokresowe	6 486,32	708,40	759,00	0,03%	915,63%
B. AKTYWA OBROTOWE	5 157 360,29	20 413 367,38	3 563 772,99	26,57%	25,26%
1. Zapasy	454 427,30	384 273,01	231 996,16	2,34%	118,26%
2. Należności krótkoterminowe	3 348 654,82	18 910 658,04	1 921 090,63	17,25%	17,71%
3. Inwestycje krótkoterminowe	1 346 371,30	1 117 633,03	1 407 854,15	6,94%	120,47%
4. Krótkoter. rozliczenia międzyokresowe	7 906,87	803,30	2 832,05	0,04%	984,30%
C. NALEŻNE WPŁATY NA KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
D. UDZIAŁY (AKCJE) WŁASNE	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Suma aktywów	19 411 678,72	31 067 761,77	14 362 215,23	100,00%	62,48%

Największą pozycję aktywów jednostki stanowią aktywa trwałe. Rzeczowe aktywa trwałe - stanowią 73,22% aktywów. Są to w głównej mierze budynki i budowle, sprzęt medyczny i wyposażenie, a także urządzenia techniczne i maszyny.

W 2021 roku podjęto następujące działania inwestycyjne:

1. dokonano modernizacji i doposażono w sprzęt dwa oddziały ogólnopsychiatryczne,
2. zbudowano szatnie dla personelu zmianowego,
3. poniesiono nakłady na utworzenie dziennego oddziału dziecięco-młodzieżowego,
4. doposażono oddziały alkoholowe,
5. rozbudowano sieć SAP,
6. zakupiono sprzęt medyczny m.in. EKG, defibrylator, alkomaty, wirówkę laboratoryjną,
7. zakupiono urządzenia do dekontaminacji pomieszczeń i powietrza,
8. zamontowano windę oraz platformę dla niepełnosprawnych,
9. doposażono Zespół w sprzęt techniczny (klimatyzatory, wentylator, meble, drobny sprzęt RTV i AGD)
10. dokupiono niezbędny sprzęt komputerowy,
11. zakupiono licencję do elektronicznej dokumentacji medycznej.

Na pozycje aktywów obrotowych składają się przede wszystkim należności od NFZ, pozostałych odbiorców, zapasy materiałów, środki pieniężne na rachunkach bankowych, a także czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów. Na 31.12. 2021 roku w związku z brakiem rokowań na zwrot należności widnieje sześć odpisów aktualizujące wartość należności.

PASYWA	Stan na			Struktura	Dynamika
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	2021	2021/2020
	kwota	kwota	kwota		
A. KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	51 932,91	-218 131,03	-297 275,10	0,27%	0,00%
1. Kapitał (fundusz) podstawowy	4 529 194,57	4 529 194,57	4 529 194,57	23,33%	100,00%
2. Kapitał (fundusz) rezerwowy	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
3. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
4. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-4 747 325,60	-4 826 469,67	-3 921 245,17	-24,46%	0,00%
6. Zysk (strata) netto	270 063,94	79 144,07	-905 224,50	1,39%	341,23%
7. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	19 359 745,81	31 285 892,80	14 659 490,33	99,73%	61,88%
1. Rezerwy na zobowiązania	2 063 562,00	2 534 877,58	2 788 335,26	10,63%	81,41%
2. Zobowiązania długoterminowe	1 020 000,00	0,00	0,00	5,25%	0,00%
3. Zobowiązania krótkoterminowe	5 901 249,57	20 893 210,60	4 208 611,02	30,40%	28,24%
4. Rozliczenia międzyokresowe	10 374 934,24	7 857 804,62	7 662 544,05	53,45%	132,03%
Suma pasywów	19 411 678,72	31 067 761,77	14 362 215,23	100,00%	62,48%

W 2021 roku w związku z uzyskaniem dodatniego wyniku finansowego wartości kapitału własnego wzrosła i osiągnęła wartość dodatnią. Jednostka nie posiada kapitału zapasowego ze względu na pokrycie tymi środkami strat lat poprzednich. Na koniec 2021 roku niepokryta strata z lat poprzednich wynosi 4 747 325,60 zł. Na kwotę tę składają się:

- niepokryta strata roku 2010 – 386 863,95 zł
- niepokryta strata roku 2011– 402 019,23 zł
- niepokryta strata roku 2016– 283 681,61 zł
- niepokryta strata roku 2019– 905 224,50 zł
- wypracowane rezerwy na świadczenia pracownicze z lat poprzednich – 2 769 536,31 zł

Na koniec roku sprawozdawczego zaktualizowano rezerwę na nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne dla pracowników Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego. Rezerwy wyznaczone zostały metodą świadczeń narosłych w funkcji stażu pracy. Metoda ta zgodna jest z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR19). Zastosowana stopa dyskonta wynosi 3,90%. Na tej podstawie oraz przy założeniu rocznej stopy wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,00% ustalono wypadkową stopę dyskontową. Rezerwa ta na koniec roku 2021 wynosi: 2 063 562,00zł.

Badanie ustawowe w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach sprawozdania finansowego za rok 2021 wykonało Biuro Audytorskie Prowizja Spółka z o.o. z siedzibą w Krakowie ul. Fatimska 41A KRS: 0000125816, NIP: 6782799545 REGON: 357235838.

W 2021 roku o 2 517 129,62 zł wzrosła wartość rozliczeń międzyokresowych przychodów. W tej pozycji bilansowej ujęte są środki z uzyskanych dotacji i darowizn rozliczanych w czasie równoległe z odpisami amortyzacyjnymi środków trwałych.

Na 31.12.2021 roku Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie ma podpisaną umowę z bankiem na kredyt odnawialny do kwoty limitu w wysokości 1 500 000,00 zł oraz zaciągnięty w 2021 roku kredyt obrotowy w wysokości 1 500 000,00 zł Zabezpieczeniem jest zastaw rejestrowy na wierzytelności

(umowie w zakresie psychiatrii z NFZ). Kredyt dbrotowy na dzień 31.12.2021 roku ujęty jest w dwóch pozycjach bilansu (w zobowiązaniach długoterminowych w kwocie 1 020 000,00 zł oraz w zobowiązaniach krótkoterminowych w kwocie 480 000,00 zł). Kredyt długoterminowy zostanie spłacony zgodnie z umową do dnia 17.05.2024 roku czyli o okresie spłaty powyżej roku do trzech lat. Na dzień bilansowy kredyt odnawialny nie był wykorzystany.

II. ZMIANA STRUKTURY POZYCJI WYNIKOWYCH

Przychody ze sprzedaży

Pozycje rachunku zysków i strat	2021	2020	2019	Różnica 2021/2020	Dynamika 2021/2020
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	35 972 046,69	32 717 485,82	28 230 196,58	3 254 560,87	109,95%
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
B. Koszty działalności operacyjnej	38 038 404,69	34 250 356,13	30 342 961,58	3 788 048,56	111,06%
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-2 066 358,00	-1 532 870,31	-2 112 765,00	-533 487,69	0,00%
D. Pozostałe przychody operacyjne	2 647 528,88	1 695 839,48	1 273 397,60	951 689,40	156,12%
E. Pozostałe koszty operacyjne	268 293,01	62 463,08	53 952,38	205 829,93	429,52%
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	312 877,87	100 506,09	-893 319,78	212 371,78	311,30%
G. Przychody finansowe	2 528,86	593,69	3 451,12	1 935,17	425,96%
H. Koszty finansowe	39 138,79	16 165,71	9 959,84	22 973,08	242,11%
I. Zysk/Strata brutto (F+G-H)	276 267,94	84 934,07	-899 828,50	191 333,87	325,27%
J. Podatek dochodowy	6 204,00	5 790,00	5 396,00	414,00	107,15%
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	270 063,94	79 144,07	-905 224,50	190 919,87	341,23%

Ogólny wynik jednostki za 2021 r. ostatecznie zamyka się zyskiem w wysokości 270 tys. zł

Głównym źródłem przychodów Zespołu są środki otrzymywane z Narodowego Funduszu Zdrowia. W związku z trwającą pandemią Covid - 19 spadło wykonanie świadczeń na rzecz Narodowego Funduszu Zdrowia. Globalnie wartość niewykonanych w 2021 roku usług na rzecz NFZ wyniosła – 6 522 789 zł. W związku z trwającą pandemią zgodnie z Rozporządzenie Ministra Zdrowia przychody z tytułu sprzedaży usług medycznych zmniejszyły się jedynie w zakresie usług ambulatoryjnych (70% umowy) nie uległy zmniejszeniu usługi stacjonarne - rozliczane były ryczałtowo (miesięcznie 1/12 planu rocznego) – dlatego też niewykonania w wysokości 6 391 962,62 zł ujęte są w sprawozdaniu finansowym w rachunku zysków i strat jako przychody netto ze sprzedaży produktów.

Udział przychodów ze sprzedaży wynosi 93,14% ogólnej wartości przychodów, a udział kosztów związanych z podstawową działalnością w ogólnej kwocie kosztów wynosi 99,20%. Niewspółmierność przychodów i kosztów podstawowej działalności medycznej wynika z tego, że zgodnie z przepisami wartość dofinansowania do zakupów środków trwałych jest odnoszona w pozostałe przychody operacyjne.

Wzrost przychodów ze sprzedaży w kolejnych latach począwszy od 2016, był spowodowany odrębnym finansowaniem przez NFZ ustawowych wzrostów wynagrodzeń pielęgniarek, a w następnych latach również ustawowo zagwarantowanym wzrostem wynagrodzeń lekarzy.

Realne przychody Zespołu ze sprzedaży usług medycznych w 2021 r. przedstawia poniższa tabela:

Dane w tys. zł.

Rok	Kontrakt z NFZ	Środki z NFZ na wzrost wynagrodzeń oraz przekazane w związku z pandemią	Kontrakt urealniony	Wskaźnik wzrostu
				rok n/rok n-1
2016	22 050	639	21 411	
2017	24 293	1 115	23 178	1,08
2018	26 874	2 026	24 848	1,07
2019	27 328	3 284	24 044	0,97
2020	31 451	4 375	27 076	1,13
2021	34 265	7 433	26 832	0,99

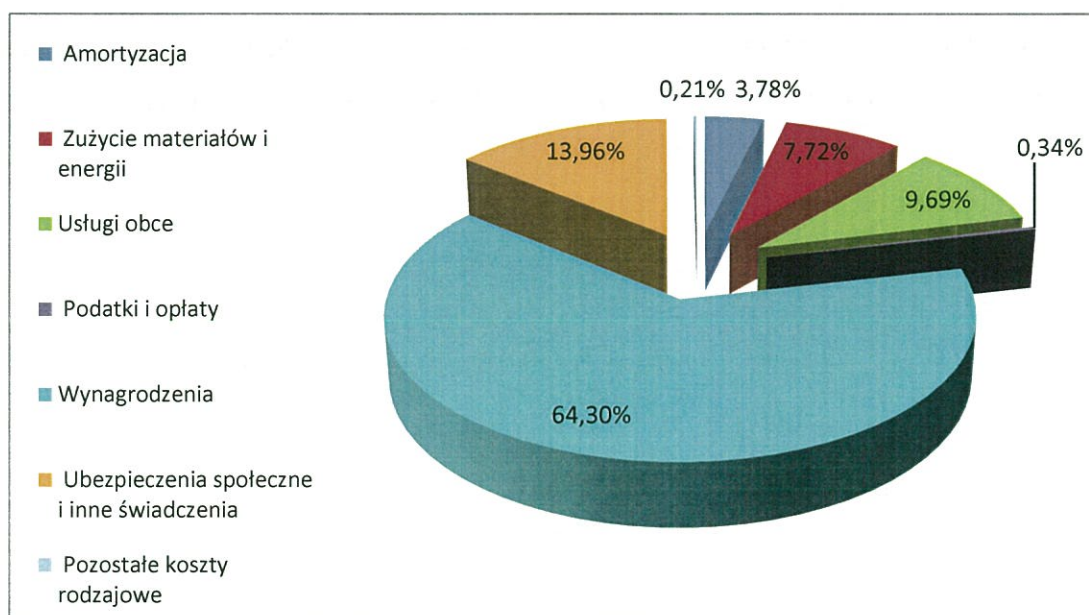
Jak wynika z powyższych danych, kontrakt Zespołu przyrósł w wartościach nominalnych w ujęciu realnym wzrost ten jest o wiele niższy. Niewykonanie zaplanowanych usług spowodował wręcz realny spadek wartości kontraktu w roku 2019 w porównaniu do roku poprzedniego. W roku 2020 w związku z „ryczałtową” wypłatą środków bez uwzględnienia wykonania przychody realne wzrosły. W 2021 w związku z innym rozliczaniem usług przychody realne spadły.

Środki przekazywane przez NFZ na ustawowo zagwarantowane wzrosty wynagrodzeń, muszą zostać wprost przekazane na ten cel i rozliczone w danym roku. Środki nie wydatkowane podlegają zwrotowi.

Ustawowo zagwarantowane wzrosty wynagrodzeń pielęgniarek i lekarzy przekładają się wprost na żądania płacowe innych grup personelu. Do tego znacząco przyrosły w kolejnych latach minimalne stawki wynagrodzeń pracowników na etatach, jak i zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych, czy tzw. kontraktach.

Wraz z wzrostem płac minimalnych wzrosły również w kolejnych latach ceny usług opartych na pracy personelu takich jak usługi prania, zakup procedur medycznych, usługi transportowe, usługi remontowe.

Struktura kosztów rodzajowych w 2021 r. została przedstawiona na poniższym wykresie:

W związku z ogólnym wzrostem cen leków, materiałów, energii itp., jak również wzrostem kosztów wynagrodzeń z narzutami w ostatnich latach zauważalny jest wzrost kosztów funkcjonowania jednostki.

Ponad 78% ogółu kosztów stanowią koszty osobowe. Obligatoryjne wzrosty: płacy minimalnej, wynagrodzenia zasadniczego personelu medycznego oraz wypłata dodatkowych (100%) środków do wynagrodzenia personelu medycznego (od 1 listopada 2020r.) pracującego przy łózkach „covidowych” i w Izbie Przyjęć spowodowały iż ta grupa kosztów wzrosła w trakcie roku o 11,6%. Znacznie wzrosły koszty usług obcych - o 14,7 punktu procentowego. Ustawowe wzrosty wynagrodzeń przekładają się na wzrost cen usług obcych.

W żadnym z analizowanych okresów przychody osiąmane z NFZ nie wystarczały na pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania szpitala, co powodowało, że wynik na sprzedaży zawsze był ujemny.

Pozostała działalność operacyjna polegająca na świadczeniu innych usług niemedycznych min. wynajmie pomieszczeń, zawsze generowała dodatni wynik na tej działalności.

Zauważalna jest stała w kolejnych okresach sprawozdawczych struktura kosztów rodzajowych. Nominalnie wzrastają przede wszystkim koszty wynagrodzeń z narzutami, usług obcych, zużycia materiałów, a także pozostałe rodzaje kosztów.

Przyczyną złej sytuacji finansowej Zespołu jest niewłaściwa, zbyt niska wycena świadczeń medycznych przez NFZ. Osobodni oraz porady wycenione są ok 34 % poniżej poziomu opłacalności. Ze względu na dość wysokie koszty stałe, podwyżki cen materiałów, leków, usług i innych niezbędnych do udzielania świadczeń zdrowotnych zasobów trudno będzie osiągnąć granicę progu rentowności. W publicznym sektorze ochrony zdrowia istnieją istotne ograniczenia w zakresie udzielania odpłatnych świadczeń zdrowotnych a jednocześnie wzrastają wymagania i oczekiwania pacjentów, które kształtowane są przez prywatny sektor. Sektor prywatny wpływa również na oczekiwania finansowe lekarzy, których coraz trudniej jest pozyskać. Jedynie osiągnięcie optymalnego poziomu przychodów ze sprzedaży będzie miało wpływ na stabilizację sytuacji finansowej jednostki w najbliższych latach.

Podstawowym celem Dyrekcji jest zachowanie płynności finansowej Zespołu. Dlatego też w 2021 r. Zespół posiłkował się kredytem w rachunku bieżącym w wysokości 1 500 000 zł oraz kredytem obrotowym w wysokości 1 500 000,00 zł

III. WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej			
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2021	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	0,71%	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	0,82%	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	1,07%	3
		1. Razem:	9
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,81	4
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,74	8
		2. Razem:	12
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	110,45	0
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	93,09	0
		3. Razem:	0
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	46,29%	8
	2) wskaźnik wypłacalności	173,01	0
		4. Razem:	8
Łączna wartość punktów			29

Dodatni wynik finansowy uzyskany w 2021 roku spowodował iż wskaźniki zyskowności oraz wskaźnik wypłacalności uzyskały wartości dodatnie. Poprawiły się one w porównaniu do roku 2020. Wystawione w 2021 roku faktury i faktury korygujące na rzecz NFZ dotyczące roku 2020 spowodowały iż znacznie wzrosły w 2020 roku zarówno zobowiązania jak i należności. W związku z tym wskaźniki efektywności uzyskały wartości nieadekwatne do wskaźników rzeczywistej rotacji rozrachunkami.

C. PROGNOZA NA KOLEJNE LATA 2022-2024

I. PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA

Projekcja przyszłych wyników finansowych została sporządzona w sposób szacunkowy na bazie rzeczywistych wyników w latach ubiegłych, z uwzględnieniem wstępnych dostępnych danych i uzyskanych

wyników w okresie czterech pierwszych miesięcy roku 2022 r. a także planu finansowego na rok 2022. W związku ze zmianą sposobu rozliczania usług z Narodowym Funduszem Zdrowia (brak możliwości wypłaty 1/12 planu rocznego kontraktu) mimo trwającego w okresie od stycznia do kwietnia 2022 roku stanu pandemii Zespół poniósł w tym okresie stratę w wysokości 2 885,9 tys. zł przy planowanej stracie za ten okres 187,6 tys. zł. Przyszłe wartości oszacowano na bazie możliwego do uzyskania kontraktu z NFZ na rok 2022 z uwzględnieniem historycznych danych i trendów występujących w Zespole, skorygowaną do wartości urealnionych, możliwych do uzyskania przychodów. Podstawową korektą przeliczeń było skorygowanie obrotów do planowanej docelowo liczby wykonanych usług oraz uzyskania dodatkowych przychodów do wysokości zawartego kontraktu poprzez zmianę ceny usług.

Projekcja przychodów na lata przyszłe została opracowana przy założeniu nie zmienionych w przyszłości warunków prawnych i gospodarczych działalności Zespołu, w tym przy nie zmienionym istotnie profilu i rodzaju działalności. Uwzględniono że w wyniku negocjacji z NFZ zapłaci on zwiększoną kwotę za zakontraktowane punkty.

Prognoza została sporządzona przy założeniu kontynuowania działalności przez Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie w dającej się przewidzieć przyszłości. Podmiot nie zamierza ograniczać zakresu realizowania świadczeń, jednak ze względu na ostatnie wydarzenia: epidemia wirusa Covid-19 oraz wojna na Ukrainie sytuacja jest nieprzewidywalna, co w znaczący sposób wpływa na funkcjonowanie szpitala. Stan ten ma istotny wpływ na sytuację jednostki w 2022 roku i w latach kolejnych.

Niezależnie od sytuacji finansowej jednostki, podmiot leczniczy jest zobowiązany realizować ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników wykonujących zawody medyczne (pielęgniarki, położne, lekarze specjaliści, lekarze rezydenci, ratownicy medyczni) oraz pozostałych pracowników Zakładu w zakresie nałożonym przez obowiązujące przepisy prawa.

Wskutek realizacji: ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz. U. 2017, poz. 1473, ze zm.); ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 poz. 1532, ze zm.), następuje stopniowe pogorszenie sytuacji finansowej jednostki. Wzrost minimalnego wynagrodzenia przekłada się na wyższe koszty zakupu usług między innymi takich jak: usługi pralnicze, usługi medyczne, napraw i konserwacji, usługi informatyczne, odbioru odpadów medycznych. Wzrost kosztów nie jest waloryzowany przez płatnika - Narodowy Fundusz Zdrowia. Wskutek powyższego, jednostka poniosła w 2021 roku stratę na podstawowej działalności operacyjnej.

Wobec tego, że Zespół posiada już kontrakt z NFZ, istnieje duże prawdopodobieństwo, że założony poziom wzrostu przychodów jest możliwy do uzyskania w kolejnych latach.

Prognoza została sporządzona przy założeniu kontynuacji działalności, przy zastosowaniu norm prawnych obowiązujących w Samodzielnych Publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej na dzień sporządzania prognozy.

Wszystkie obliczenia i analizy w niniejszym opracowaniu zostały wykonane przy założeniu następujących parametrów wyjściowych:

- Zespół będzie się posiłkował kredytem w rachunku bankowym w wysokości 2 500 000,00 zł oraz dodatkowo kredytem w wysokości 1 500 000,00 zaciągniętym w roku 2021 oraz kredytem w wysokości 1 000 000,00 zaciągniętym w roku 2022
- okres analizy 3 lata przy czym ustalono rok 2021 jako rok bazowy. Dane za rok 2021 są danymi historycznymi, dane za rok 2022 obejmują założone kwoty w planie finansowym. Projekcję na lata 2023, 2024 oparto na przewidywanych wskaźnikach wzrostu przychodów, a także współmiernie do tego wzrostu kosztów z uwzględnieniem zaplanowanych nakładów, a także z zastosowaniem utrzymania stałej struktury kosztów, w odniesieniu do przychodów.
- Nakłady inwestycyjne i realizacja projektów unijnych są uzależnione od pozyskania zewnętrznego finansowania, wobec tego w wyniku podejmowanych działań będą się równoważyć wpływy i wydatki i ewentualne nie ujęcie danego zadania w prognozie pozostanie bez wpływu na efekt obliczeń.

Ponieważ branża nie działa w warunkach rynkowych, wyniki faktyczne uzyskiwane w kolejnych latach przez Zespół będą zależały od polityki państwa w zakresie opieki zdrowotnej. Wobec tego, że Narodowy Fundusz Zdrowia limituje oraz sam ustala ceny kontraktowanych usług zdrowotnych istnieje znaczące ryzyko nie ziszczenia się prognozy. Zasadniczym założeniem jakie przyjęto przy planowaniu przychodów w obszarze świadczeń medycznych to uzyskanie kontraktu w Narodowym Funduszu Zdrowia na nie zmniejszonym poziomie z uwzględnieniem wzrostu wyceny usług.

Negatywny wpływ na prognozy ma pandemia koronawirusa. Jeżeli Zespół będzie musiał zapłacić za niewykonania z lat 2020, 2021 zagrozi to płynności finansowej i znacznie spadnie i tak zaplanowany na minus wynik finansowy.

Koszty rodzajowe oszacowano na bazie struktury kosztów w przychodach z roku ubiegłego po skorygowaniu kosztów zmiennych leczenia do zaplanowanej do realizacji liczby świadczeń oraz w oparciu o planowane wskaźniki makroekonomiczne.

Koszty finansowe zaplanowano na poziomie wynikającym z zawartych umów i obejmują koszty obsługi kredytów.

W zastosowanym podejściu analiza i prognoza danych oparta jest na zawartym z Narodowym Funduszu Zdrowia kontrakcie. Zawarty kontrakt jest podstawową daną w Zespole, gdyż określone w warunkach realizacji świadczeń wartości determinują poziom kosztów we wszystkich ich rodzajach. Poziom wykonania świadczeń determinuje poziom zużytych materiałów (w tym leków, usług obcych). Koszt wynagrodzeń determinowany jest wymogami stawianymi przez uwarunkowania prawne udzielania świadczeń, a także kształtowanymi przez prawo poziomami stawek minimalnych.

Konstrukcja prognozy jest zgodna z zasadą analizy danych wynikowych i oparta została na planie przychodów i wskaźników ekonomiczno-finansowych z roku 2021. Obliczenia wykonano nie stosując stopy dyskonta.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Przychody ze sprzedaży	35 972 047	35 258 700	38 960 864	41 960 850
I. Przychód netto ze sprzedaży produktów	35 496 099	35 258 700	38 960 864	41 960 850
IV. Przychód netto ze sprzedaży towarów i materiałów	4 632	0	0	0
Amortyzacja	1 438 872	1 034 700	630 528	630 528
Zużycie materiałów i energii	2 938 166	3 455 500	3 725 029	3 903 830
Usługi obce	3 685 169	4 389 500	4 731 881	4 959 011
Podatki i opłaty	129 277	77 900	83 976	88 007
Wynagrodzenia	24 456 961	25 139 400	27 552 782	29 729 452
Ubezpieczenia i inne świadczenia	5 309 500	5 597 500	6 089 165	6 570 209
Pozostałe koszty rodzajowe	80 460	89 200	96 158	100 773
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0	0	0	0
Zysk/Strata ze sprzedaży	-2 066 358	-4 525 000	-3 948 656	-4 020 961
Pozostałe przychody operacyjne	2 647 529	1 474 500	1 572 827	1 693 935
Pozostałe koszty operacyjne	268 293	44 300	47 755	50 048
Zysk/Strata na działalności operacyjnej	312 878	-3 094 800	-2 423 584	-2 377 074
Przychody finansowe	2 529	0	0	0
Koszty finansowe	39 139	180 437	149 533	70 659
Zysk/Strata brutto na działalności gospodarczej	276 268	-3 275 237	-2 573 117	-2 447 733
Zysk/strata brutto	276 268	-3 275 237	-2 573 117	-2 447 733
Podatek dochodowy	6 204	6 638	7 103	7 600
Zysk/Strata netto	270 064	-3 281 875	-2 580 220	-2 455 333

Prognoza finansowa na lata 2022-2024 została sporządzona w sposób szacunkowy, z zastosowaniem uproszczeń, z uwzględnieniem korekt, które powodują urealnienie wartości w prognozie. Przyjęto założenie, że Zespół uzyska kontraktowanie świadczeń na zakładanym poziomie, a NFZ ureguje również wszystkie zobowiązania.

Nie dokonywano korekt amortyzacji w odniesieniu do planowanych inwestycji, gdyż będzie ona zrównoważona księgowaniem dotacji, współmiernie do amortyzacji. Wobec tego wpływ na przyszłe wyniki finansowe z tego tytułu będzie nieistotny.

W prognozie nie uwzględniono przyszłych inwestycji, gdyż w przypadku gdy będą realizowane będą finansowane ze źródeł zewnętrznych. Wobec tego ich wpływ na prognozę będzie równoważny zarówno po stronie wpływów i wydatków, a także w zakresie przychodów i kosztów.

Poziom aktywów w pozycji należności i środków pieniężnych będzie zależał od uzyskanego kontraktu i będzie stanowił w pozycji należności 1/12 kwoty kontraktu z NFZ.

Aktywa trwałe będą równoważone rozliczeniami międzyokresowymi przychodów, gdyż wszystkie istotne inwestycje, będą finansowane z funduszy zewnętrznych.

Poziom kapitałów własnych będzie uzależniony od osiągniętych wyników. Przewidywany jest stopniowy spadek funduszy własnych w ramach przyrostu nie rozliczonych strat z lat ubiegłych.

Nadal największy udział przychodów przypadając będzie na przychody z kontraktu z NFZ, zespół planuje stale zwiększać kontrakt i rozwijać swoją działalność.

Tak jak już wspomniano powyżej, koszty funkcjonowania jednostki będą stale rosnąć. Sytuacja taka determinowana jest zmieniającą się sytuacją społeczno – ekonomiczną. Największy wzrost kosztów związany jest z wynagrodzeniami.

Obliczone wskaźniki na lata 2022-2024:

Grupa			Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2022	Ocena 2022	Wartość wskaźnika 2023	Ocena 2023	Wartość wskaźnika 2024	Ocena 2024
1. Wskaźniki zyskowności			1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-8,93%	0	-6,37%	0	-5,62%	0
			2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-8,43%	0	-5,98%	0	-5,45%	0
			3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-17,8%	0	-15,18%	0	-15,44%	0
				1. Razem:	0	1. Razem:	0	1. Razem:	0
2. Wskaźniki płynności			1) wskaźnik bieżącej płynności	0,49	0	0,45	0	0,36	0
			2) wskaźnik szybkiej płynności	0,44	0	0,43	0	0,34	0
				2. Razem:	0	2. Razem:	0	2. Razem:	0
3. Wskaźniki efektywności			1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	30,35	3	28,97	3	24,52	3
			2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	12,83	7	12,73	7	12,71	7
				3. Razem:	10	3. Razem:	10	3. Razem:	10
4. Wskaźniki zadłużenia			1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	61,61%	3	63,45%	3	67,25%	3
			2) wskaźnik wypłacalności	-3,32	0	-2,73	0	-2,28	0
				4. Razem:	3	4. Razem:	3	4. Razem:	3
			łącna wartość punktów	13	13		13		13

Jak wskazuje powyższa tabela sytuacja finansowa Zespołu jest dość trudna, a wyniki prognozy wskazują, że nie ulegnie w najbliższym czasie znaczącej poprawie. Wpływ na to ma niedoszacowanie wartości świadczeń przez NFZ.

II. ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ

II.1. Niepewność w zakresie poziomu kontraktowania świadczeń przez NFZ

Nie jest znany w chwili obecnej możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ. Praktyka wskazuje, że Narodowy Fundusz Zdrowia zawiera umowy w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, na bazie bieżących umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, z uwzględnieniem poziomu wykonania kontraktu. NFZ kontraktuje świadczenia na kolejne lata nie zapewniając realnego przyrostu kontraktu.

Nie jest znany również wpływ zmian w ogólnej polityce zdrowotnej na poziom finansowania świadczeń udzielanych przez Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.

II.2. Wzrost kosztów prowadzonej działalności

1. Podwyższenie stawek minimalnych

Ustawodawca podwyższył stawki minimalne wynagrodzeń zarówno w zakresie pracowników etatowych, jak i zatrudnionych na zlecenie. Przełożyło się to w szczególności na znaczący wzrost wynagrodzeń, kosztów usług medycznych, prania a także innych usług świadczonych przez usługodawców. Niestety szpital nie posiada dodatkowych środków na pokrycie wzrastających zobowiązań z tego tytułu.

2. Wzrost wynagrodzeń personelu medycznego

Zgodnie ustawą o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, określony został sposób ustalania minimalnego wynagrodzenia zasadniczego za pracę pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą, uwzględniający rodzaj wykonywanej pracy oraz kwalifikacje wymagane przy jej wykonywaniu.

Wobec tego, że wybrane grupy zawodowa otrzymują dodatkowe świadczenia, rosną roszczenia ze strony innych grup zawodowych. Ma to bezpośredni wpływ na poziom ponoszonych kosztów.

3. Ponoszone straty i brak płynności finansowej

Ponoszone straty powodują przyrastanie poziomu zobowiązań w kolejnych okresach sprawozdawczych. Obecnie płynność finansową zapewniają zaciągnięte kredyty. Jednak planowane straty mogą mieć negatywny wpływ na możliwość pozyskiwania zewnętrznego finansowania.

4. Finansowe skutki wojny na Ukrainie

Wojna wywołała potężny szok gospodarczy który jest bardzo odczuwalny w działalności Zespołu.

Ograniczenia dostaw spowodowane agresją Rosji na Ukrainę przełożyły się na rosnące ceny energii i żywności. Koszty rzeczowe działalności Zespołu diametralnie wzrosły co nie przełożyło się na wzrost kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Podnoszone przez NBP stopy procentowe generują dodatkowo wzrost kosztów finansowych ze względu na to, że Szpital dla utrzymania płynności finansowej wspomaga się kredytami obrotowymi opartymi na stawce WIBOR 1M.

II.3. Informacje o istotnych czynnikach ryzyka nie ziszczenia się prognozy

Istotne czynniki ryzyka, które mogą zaważyć na prawidłowym funkcjonowaniu Zespołu i mieć wpływ na jego sytuację ekonomiczno-finansową w latach przyszłych.

- Nie jest znany wpływ wojny na Ukrainie na gospodarkę, co przekłada się w sposób bezpośredni na działalność szpitala.
- Sytuacja Zespołu w znacznym stopniu jest uzależniona od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i Narodowy Fundusz Zdrowia. Rozwój lub ograniczanie wykonywanych w przyszłości świadczeń medycznych zależy od czynników zewnętrznych, na które Zespół nie ma wpływu.
- Wyceny punktowe udzielanych świadczeń nie zapewniają odpowiedniego poziomu finansowania w pełni zabezpieczającego koniecznych do poniesienia w związku z ich realizacją kosztów. Wobec tego nie jest możliwe zapewnienie o bieżącym utrzymaniu przez Zespół płynności finansowej jeśli nadal będzie ponosił straty na podstawowej działalności.
- Systemowe rozwiązania dotyczące płacy minimalnej będą miały wpływ na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce. Nie jest w chwili obecnej możliwe oszacowanie ich wpływu na sytuację finansową Zespołu.
- Nie jest znany wpływ skutków ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych na roszczenia płacowe kierowane przez innych pracowników Szpitala. Nie jest znany w chwili obecnej wpływ jaki będą miały przyszłe roszczenia finansowe pracowników na sytuację finansową Szpitala.
- W wyniku braku systemowych rozwiązań w zakresie kształcenia pielęgniarek i położnych będą następowały niekorzystne dla Zespołu procesy przechodzenia na renty, emerytury, bez zastępowalności w tej grupie zawodowej.
- Nie ma pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w najbliższym czasie. Proponowane zmiany mogą w istotny sposób narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom leczniczym bez zapewnienia dodatkowego finansowania. Wpływać to może na rentowność bieżącą jednostki.

IV. PODSUMOWANIE RAPORTU

Zasadniczym problemem jest niedoszacowanie wyceny udzielanych świadczeń, która powinna być wyższa o ok 35 %.

Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie posiada ugruntowaną pozycję na rynku. Mając nałożony ustawowy obowiązek udzielania świadczeń, Zespół nie ma możliwości konkurowania na rynku usług komercyjnych, a środki z Narodowego Funduszu Zdrowia nie wystarczają na pokrycie niezbędnych do poniesienia kosztów.

Olsztyn, 30 maja 2022 r.

DYREKTOR
WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU LECZNICTWA
PSYCHIATRYCZNEGO W OLSZTYNIE
Jan Cicho
Jan Cicho

